

Коментарі
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
щодо звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи освітньо-наукової програми
 1421 Міжнародна економіка,
 рівень вищої освіти *Магістр*,
 спеціальність *051 – Економіка*

Співпраця з експертною групою була продуктивною. Ми вдячні експертам за змістовне обговорення, ґрунтовний аналіз та відзначені сильні сторони ОНП «Міжнародна економіка». Висловлені рекомендації певною мірою слугуватимуть її подальшому вдосконаленню та зростанню відповідно до цілей ОП. Водночас ми маємо певні заперечення щодо зауважень та рекомендацій звіту.

Звіт експертної групи	Коментар КНУТШ
<p>Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми <i>Рівень відповідності Критерію 1. Рівень В</i> <i>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.</i> у 2021 р., в ОП не вносились зміни, хоча і був запит від стейкхолдерів. Гарант ОП пояснила це тим, що вони вирішили не вносити локальних змін, а завершити акредитацію ОП. І уже потім за результатами акредитації та враховуючи пропозиції стейкхолдерів вносити зміни в ОП. <i>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.</i> Пропозиції стейкхолдерів були взяті до уваги, але не впроваджені у 2021 р. Гарант ОП запевнили ЕГ, що усі пропозиції були враховані та зміни в ОП будуть запроваджені. Зважаючи також на відповідність усіх інших підкритеріїв, а також відповідність ОП стандарту спеціальності “051 Економіка” ЕГ рекомендує оцінку В (з незначними недоліками)</p>	<p>КНУТШ дякує ЕГ за високу оцінку функціонування ОНП, проте не погоджується з оцінкою В за критерієм 1. На нашу думку, проектування та цілі ОНП відповідають оцінці А.</p> <p>Коментарі та обґрунтування: У відповідь на зауваження повідомляємо, що в звіті самооцінювання ОНП було відображено, що процеси вдосконалення ОП відбуваються постійно і в т.ч. в 2021р. за результатами діалогу із стейкхолдерами. ОП вже на сьогодні має високу оцінку стейкхолдерів, як інноваційна, практично спрямована, та така, що повністю відповідає сучасним вимогам ринку праці, національним інтересам розвитку міжнародної економічної діяльності країни, економічним інтересам суб’єктів сучасного бізнесу та всіх членів суспільства, спрямована на формування у здобувачів вищої освіти компетентностей, що забезпечують здатність виконувати професійні обов’язки фахівців з міжнародної економіки на рівні високої міжнародної конкурентоспроможності (з протоколу засідання кафедри за участю стейкхолдерів від 14.04.2021р http://surl.li/aohxj), в тому числі завдяки постійному вдосконаленню на основі систематичного діалогу із стейкхолдерами і врахування їх пропозицій. В цьому полягав головний зміст слів Гаранта, яка хотіла підкреслити, що ОП має на сьогодні високу оцінку всіх стейкхолдерів і з огляду на це не недоліків, які потребували б негайних змін. На основі пропозицій стейкхолдерів та рішення кафедри (квітень 2021р.) було розроблено стратегічний</p>

план розвитку та **поетапний план заходів. На 1-му етапі** полягав у розробці нових редакцій робочих програм (РП) дисциплін та оновлення методичного забезпечення в напрямку: академічної доброчесності, інструментів діджиталізації, уточнення критеріїв оцінювання, посилення застосування аналітичних, практичних інструментів та кейсів, написання проєктів на базі суб'єктів господарювання, посилення зорієнтованості дисциплін на формування soft skills та навичок до консалтингової роботи в міжнародному бізнесі, та ін. Це було виконано оперативно в квітні-червні 2021р. і не потребувало внесення змін в опис ОП. **Заходи 2-го етапу** передбачають внести зміни в ОП щодо курсів в 2022-23н.р., підготовку до включення в ОП нових курсів, підбору НПП для їх читання, розробки нових курсів та їх РП, вирішення питання ротації ОК в ОП (що потребує діалогу і врахування інтересів здобувачів, оскільки на сьогодні вони задоволені структурою ОП), проведення необхідних узгоджень, та ін. Що стосується нових курсів, то вони не можуть вноситися щосеместрово і вимагають ретельного опрацювання. На зустрічі з ЕГ було зазначено яка робота вже була проведена в напрямку підготовки до включення в ОП курсу «Економічний інтеледженс»: проведено узгодження із іноземним викладачем Адамі Карло (Італія), що є фахівцем з цієї тематики та захистив РНД дисертацію за цим напрямом, проведено узгодження із керівництвом КНУТШ щодо можливості та умов залучення до викладання Адамі Карло, як іноземного громадянина. Проведена робота дозволить включити цей курс в нову редакцію ОП, що знайшло відображення в перспективах розвитку ОП (критерій 11 звіту самооцінки). **Отже, проводиться поетапна робота з реалізації пропозицій стейкхолдерів. Щодо нових курсів, то Гарант і кафедра розробили план, виділили авторів курсів, нові курси розробляються, будуть вносити зміни в ОП щодо курсів в 2022-23 н.р.**

Кафедра як і раніше продовжує активно залучати практиків до навчального процесу за ОНП, посилює практичну спрямованість та відповідність змісту ОК новим трендам розвитку, продовжує застосовувати «Живі кейси», і в 2021р. вони були представлені новими представниками роботодавців, та ін. В 2021 р. були запрошені роботодавці, які читали лекції за прикладними аспектами та в аспектах консалтингу.

Щодо пропозицій нових курсів вони не потребували внесення негайних змін в 2021 р., такі заходи потребують значної та ретельної підготовчої роботи. На жаль в

	<p>звіті ЕГ трапляються висновки, які стосуються намірів та дій Гаранта, що є результатом вільного трактування. Оскільки діалог Гаранта та кафедри із стейкхолдерами постійний і систематичний, що підтверджено і зазначено у звіті ЕГ, то звісно розумілося що і після акредитації буде вдосконалюватися ОП, як за її результатами, так і за пропозиціями стейкхолдерів.</p> <p>З метою посилення спрямованості ОП на формування навичок економічного обґрунтування міжнародних стратегій та проектів, уточнення та деталізації критеріїв оцінювання, посилення орієнтації на дотримання академічної доброчесності та ін. було вдосконалено і опубліковано нову редакцію методичних рекомендацій до написання кваліфікаційної роботи магістра. Вдосконалено програму науково-дослідної практики, включено нове завдання з розробки міні-кейсів за даними баз практики. Вище вказані вдосконалення не потребували внесення змін в опис ОП.</p> <p>Отже, ми категорично не згодні із зауваженням і не вважаємо це підставою для зниження оцінки до рівня В, оскільки ОНП, її цілі, зміст і структура має високу оцінку стейкхолдерів як інноваційна та практично спрямована, повністю відповідає сучасним вимогам ринку праці, була проведена значна робота, ОНП постійно вдосконалюється на основі систематичного діалогу із стейкхолдерами</p>
<p>Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми <i>Рівень відповідності Критерію 2. Рівень В</i></p> <p><i>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.</i> неточності та розбіжності у документації ОП, навчальних планах тощо. <i>Рекомендація:</i> привести у відповідність документи якими регламентується процес реалізації ОП, а також результати навчання здобуті загальні та фахові компетенції.</p> <p><i>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.</i></p>	<p>КНУТШ дякує ЕГ за високу оцінку функціонування ОНП, проте не погоджується з оцінкою В за критерієм 2. На нашу думку, структура та зміст ОНП відповідають оцінці А.</p> <p>Коментарі та обґрунтування:</p> <p>1) Вказані ЕГ неточності та розбіжності відносяться переважно до ОП заочної форми, а не денної, є технічні і незначні. Зокрема, тільки в одній РП дисципліни, причому не обов'язкової, а вибіркової, є крім передбачених матрицею ПРН одна додаткова ПРН. Інші зауваження до документів стосуються ОП заочної форми і не мають впливати на оцінювання ОП денної. Що доводить необґрунтованість зниження оцінки до рівня В.</p> <p>2) ОНП акредитується як окрема програма, розбіжності та відмінність її від ОП</p>

За під критерієм 2.2. ОП має незначні неточності, які не впливають на якість ОП. Враховуючи відповідність більшості підкритеріїв наявним вимогам, а також наявність сильної практичної підготовки, різноманітності у формуванні індивідуальної траєкторії здобувача, а також тісного співробітництва у трикутнику ЗВО - Бізнес - Студент, ЕГ вважає, що рівень відповідності за цим критерієм В.

заочної форми не впливає на якість та результати навчання за ОНП. На жаль ЕГ в звіті, підготовленим за ОП денної форми, змішала аналіз ОНП із ОПП заочної форми навчання і висунула в якості зауважень їх подібність і схожість.

3) В цілому не згодні із зауваженнями і рекомендацією «привести у відповідність документи якими регламентується процес реалізації ОП, а також результати навчання здобуті загальні та фахові компетенції». Оскільки висловлені ЕГ зауваження не стосуються ОНП в якій компетентності та ПРН узгоджені між собою.

4) Специфіка ОПП має бути висвітлена в звіті ОПП заочної форми і не відноситься до зауважень до денної.

ЕГ вказала на неточності та розбіжності, з якими ми не згодні і за якими нижче наведено детальні коментарі та пояснення:

1) Зазначене в п.2.2. зауваження щодо ОК5 і ОК9 стосуються їх викладання на ОПП (заочна), а не на ОНП (денна). Подібні зауваження щодо РП деяких навчальних дисциплін, таких як «Міжнародний фінансовий менеджмент» та «Стратегічне управління» не стосуються ОНП. Багаторічний досвід викладання даних дисциплін на ОП денної форми та високий рівень оцінки здобувачами доводять спроможність викладачів сформувати ПРН за відповідними ОК.

2) Щодо зауваження про ПРН10 за вибіркоким курсом «Управління інвестиційним портфелем» слід зазначити, що в РП даної дисципліни ПРН відповідають зазначеним в матриці забезпечення результатів навчання ОНП, крім них автор курсу додав в РП ще один ПРН, що відповідає принципу академічної свободи, є несуттєвою технічною неточністю і буде усунута.

3) Не згодні із зауваженням в п.2.2. «Разом з тим, у документі “Освітня програма” є деякі неточності. Наприклад: назви ОК 1,3,4,6 не відповідають назвам зазначеним в структурно-логічній схемі цього ж документу», оскільки Структурно-логічна схема в ОНП складена за узагальнюючими ключовими блоками забезпечення, що пояснює їх відмінність від назв конкретних ОК. В структурно-логічній схемі відображено основні змістовні та предметні блоки ОНП, і в кожен входять ті ОК, які їм відповідають. Так, ОК1 відповідає блоку Методологія наукових досліджень, ОК3 відповідає блоку Економічна теорія та міжнародна економічна політика, ОК4 – блоку Економіко-математичне

моделювання, ОК6 – блоку Глобальні та міжнародні стратегії розвитку. Назви ОК в ОП можуть змінюватися, але вони будуть відноситися до тих чи інших блоків структурно-логічної схеми. Такий підхід до побудови структурно-логічної схеми застосовується в КНУТШ як один із варіантів її побудови.

4) Категорично не згодні із зауваженням в п.2.4 «*Враховуючи, що чисельність груп здобувачів, що навчаються за ОР “Магістр” є значно меншою за 25 осіб, такий підхід є орієнтованим на обрання студентами тільки блоків дисциплін*». Вибір навчальних дисциплін поза межами ОНП регулюється Положенням про порядок організації студентами КНУТШ права на вільний вибір навчальних дисциплін і Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу (процедура 3.7, див: <https://www.knu.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf>). Здобувачі освіти **можуть обрати будь-які дисципліни іншої освітньої програми** того ж рівня. Студенти ОНП обирають вибірковий блок (кластер), але вони мають право та ознайомлені з цим, обирати інші вибіркові курси. При цьому, право студентів на вільний вибір забезпечується таким чином. Якщо обирається дисципліна з переліку вибіркових, то група з 25 осіб може бути сформована зі студентів різних освітніх програм факультету та університету, що розширює можливості формування таких груп. Крім того, для опанування обраного ним вибіркового курсу студент однієї ОП може бути приєднаний до групи студентів іншої освітньої програми, яким ця дисципліна читається. Кластери їм пропонуються для поглиблення фахових знань і компетенцій, і за опитуваннями здобувачів вони зацікавлені в їх опануванні. КНУТШ першим в Україні запровадив інноваційну практику вільного вибору дисциплін з загальноуніверситетського переліку .

5) Зауваження в п. 2.5. «*ЕГ виявила факт розбіжності у позначеннях Робочого навчального плану, а саме це стосується Науково-дослідницької практики. У матриці зазначено проходження наукової практики, проте, відповідно до положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (<https://cutt.ly/aOMCq2g>) така практика не передбачає науково дослідницької практичної підготовки здобувачів освіти (у робочому плані ОНП передбачена науково-дослідницька практика, терміном 4 тижні)*». У відповідь на дане зауваження зазначаємо: Термін «наукова практика» не фігурує в документах ОНП. В описі ОНП та в навчальному плані **вживається**

	<p>термін «Науково-дослідна практика» (ОК13). В матрицях програмних компетентностей та ПРН використовується код ОК13. В п.4.5.1 Положення про організацію навчального процесу в КНУТШ зазначається два види практик: навчальна і виробнича. Згідно даного Положення науково-дослідна практика (НДП) відноситься до видів виробничої практики, і в навчальному плані відображена в графі «Навчальні та виробничі практики». В Положенні зазначається, що практична підготовка передбачає «4)розвиток навичок науково-дослідної роботи та вирішення прикладних завдань». Згідно до Положення про проведення практики студентів КНУТШ (розпорядження ректора від 23.09.2007, №16 https://cutt.ly/tPHXjMu) та Положення про організацію та проведення науково-дослідної практики здобувачів ОС «Магістр» на економічному ф-ті КНУТШ (https://cutt.ly/LPHmSSK) цілі і завдання НДП передбачають науково-дослідницьку практичну підготовку. Що могло бути уточнено експертами під час проведення фокус-груп.</p>
<p>Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання <i>Рівень відповідності Критерію 3. Рівень В</i> <i>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.</i> Експертна група зазначає відсутність в університеті положення про визнання результатів навчання, що отримані в неформальній та інформальній освіті. Відсутність нормативного регулювання цих питань на загальнодержавному рівні не є перешкодою для запровадження відповідних процедур і суб'єкт освітньої діяльності має право самостійно приймати рішення з будь-яких питань у межах своєї автономії, зокрема з питань, не врегульованих законодавством. Експертна група рекомендує розробити і впровадити положення про порядок визнання результатів навчання, що отримані в сфері неформальної та інформальної освіти.</p> <p><i>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.</i></p>	<p>КНУТШ дякує ЕГ за високу оцінку функціонування ОНП, проте не погоджується з оцінкою В за критерієм 3. На нашу думку, доступ до ОНП та визнання результатів навчання відповідають оцінці А. Університет категорично не погоджується із твердженням експертної групи що «Відсутність нормативного регулювання цих питань на загальнодержавному рівні не є перешкодою для запровадження відповідних процедур і суб'єкт освітньої діяльності» - це повністю не відповідає ні чинному законодавству України (закон України «Про освіту») ні вимогам європейського союзу («Council recommendation on the validation of non-formal and informal learning», Brussels, 5.9.2012, COM(2012) 485 final). Перед тим як ЗВО будуть розробляти процедури визнання РН здобутих поза межами формальної освіти, національний регулятор (профільний ЦОВВ) має прийняти рішення щодо формування «національної системи визнання неформального й інформального навчання», яка має бути «цілісною і невід'ємною частиною національної рамки кваліфікацій» і відповідати визначеному переліку вимог, які стосуються як прав осіб, так і питань забезпечення якості і дотримання стандартів усіма учасниками процесу. Понад те в кожній країні існують національні обмеження щодо визнання РН неформальної/інформальної освіти за</p>

Правила прийому є чіткими і доступними. Умови вступу на навчання за ОНП враховують її особливості. В положеннях унормовані процедури визнання результатів навчання, що отримані в інших закладах освіти. Однак в університеті немає положення про визнання результатів навчання, що отримані в неформальній та інформальній освіті. Таким чином визначається неузгодженість за підкртерієм 3.4., тому експертна група вважає, що ОНП та освітня діяльність за цією програмою відповідають критерію 3 з недоліками, що не є суттєвими.

рівнями і галузями знань.

Таким чином, запровадження ЗВО України у явочному порядку (рішеннями Вчених рад, але без врегулювання на національному рівні) практики визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті суперечить рекомендаціям ЄС і ставить під сумнів дипломи, видані відповідними університетами. Оскільки Університет в жодному разі не бажає обмежити кар'єрні траєкторії своїх випускників він не запроваджував і не запроваджуватиме процедур визнання результатів навчання отриманих в неформальній і інформальній освіті до врегулювання цього питання на рівні держави. **Просимо зняти рекомендацію як таку що суперечить чинному законодавству.**

Додатково зазначимо що відсутність процедур визнання результатів навчання, що отримані в неформальній та інформальній освіті в жодному разі не може бути визнана як недолік програми. Навпаки, практика європейських акредитаційних агенцій передбачає що, якщо ЗВО визнає результати неформальної та/або інформальної освіти у своїх ступеневих програмах то він має продемонструвати не тільки процедури і стандарти (їх прозорість, дотримання та відповідність правилам, встановленим національним законодавством), за якими здійснюється визнання результатів навчання у неформальній та інформальній освіті, але й доцільність/необхідність такого визнання для досягнення цілей програми. Тобто сумнів у якості програми треба спростовувати саме у випадку визнання результатів навчання неформальної та/або інформальної освіти.

Обґрунтування:

1) Унікальною інноваційною практикою є застосування на ОНП елементів навчання за неформальною освітою, що викладено в п.3.6 звіту самооцінки. Здобувачам пропонується проходити пов'язані з основним навчальним матеріалом навчальні тренінги на базі ГО «Об'єднання маркетологів України», на платформах Prometheus та Coursera, що в межах виконання завдань самостійної роботи, може враховуватись викладачами у вигляді додаткових балів з відображенням в РП.

2) На ОНП є успішні приклади визнання результатів навчання, отриманих в іноземних ЗВО, зокрема за програмою Erasmus, що відбувається відповідно до чітких унормованих процедур (п.3.4 звіту самооцінки).

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності Критерію 4. Рівень В

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

1) Експертна група визначає невідповідності в окремих ОК між ПРН і компетентностями, що їх забезпечують. Експертна група рекомендує привести ПРН і компетентності, що їх забезпечують у відповідність зі стандартом.

2) Експертна група відзначає що однакові ОК10 і ОК14 в ОНП і ОПП мають різні ПРН. Експертна група рекомендує уточнити, які саме ПРН досягають ОК10 і ОК14 в ОНП і ОПП.

3) Експертна група визначає відсутність оновлення ОНП в 2021 році за підсумками опитування стейкхолдерів і розгляду на засіданні кафедри, а деякі робочі програми мають застарілі посилання на результати власних наукових публікацій авторів за тематикою дисципліни. Експертна група рекомендує дотримуватись власних рішень кафедри щодо оновлення освітніх програм і оновлення змісту робочих програм навчальних дисциплін.

4) Експертна група не знайшла доказів ефективної роботи здобувачів в системі KNU education online. Експертна група рекомендує поновити доступ здобувачам до системі KNU education online.

5) Експертна група визначає, що для забезпечення вільного вибору студентів в університеті відсутній загальний перелік дисциплін з їх силабусами для вибору студентів. Експертна група рекомендує зробити

КНУТШ дякує ЕГ за високу оцінку функціонування ОНП, проте не погоджується з оцінкою В за критерієм 4.

На нашу думку, навчання та викладання за ОНП відповідають оцінці А.

Коментарі та обґрунтування:

1) Експертна група зазначає невідповідності в окремих ОК між ПРН і компетентностями, а саме в п.4.2. *«Але в робочий програмі та в таблиці 4 ОП зазначено, що ОК9 дозволяє досягти ПРН 2,3,4,9,12,19 тільки компетентностями ЗК 2,3,5 та ФК 1,3,5,15, що, за умовами стандарту, недостатньо для забезпечення визначених ПРН. Крім того, ФК1, 3,15 відповідно стандарту зовсім не пов'язані з формуванням ПРН 2,3,4,9,12,19.... Тому надання заявлених в програмі ОК9 ЗК 2,3,5 та ФК 1,3,5,15 відповідно стандарту не можуть забезпечити формування жодного ПРН. Аналогічну невідповідність мають ОК10, ОК14.»*

Даний висновок є безпідставним і не відповідає затвердженому Стандарту вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка для другого (магістерського) рівня (Наказ МОН України №382 від 4.03.2020р.). Всі ПРН 2,3,4,9,12,19 дисципліни ОК9 забезпечені зазначеними ЗК 2,3,5 та ФК 1,3,5,15, відповідно до матриці відповідності Стандарту. Нормативні документи не регламентують кількість ЗК та ФК, які мають забезпечувати ПРН за окремою дисципліною. Згідно Матриці відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей (табл. 2 затвердженого Стандарту) ФК1 забезпечує ПРН9, ФК3 забезпечує ПРН12. ФК15 забезпечує ПРН19, які були додатково введені в опис ОП за рішенням ЗВО, що відповідає положенню Стандарту щодо можливості ЗВО при формуванні профілю ОП вказувати додаткові компетентності і результати навчання, і засвідчує ініціативність та інноваційність проектної групи ОП. За дисципліною ОК9 всі ПРН забезпечені компетентностями згідно Стандарту. Тому твердження про те, що *«ФК1, 3, 15 відповідно стандарту зовсім не пов'язані з формуванням ПРН 2,3,4,9,12,19» є не вірним.*

Твердження *«Тому надання заявлених в програмі ОК9 ЗК 2,3,5 та ФК 1,3,5,15 відповідно стандарту не можуть забезпечити формування жодного ПРН» є не вірним. Згідно матриці Стандарту є така відповідність:*
ЗК2 – ПРН4 та ПРН9 , ЗК3 – ПРН2 та ПРН12, ЗК5 – ПРН3 та ПРН12

загальноуніверситетський перелік дисциплін з їх силабусами доступний для можливості обрання дисциплін здобувачами.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

В ОНП забезпечується реалізація студентоцентрованого підходу. Науково-педагогічні працівники дотримуються принципів академічної свободи і самостійно обирають методи навчання та викладання, що забезпечує дотримання принципів академічної свободи. Здобувачі мають вільний доступ щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання. Здобувачі мають повну інформацію про методи контролю і критерії оцінювання знань, а також цілей, змісту і програмних результатів навчання. В ОНП забезпечується поєднання навчання і досліджень. Однак гарант не оновлює щорічно ОНП, а викладачі допускають не відповідність стандарту в часті зв'язків між ПРН, ЗК і ФК. Експертна група не знайшла доказів ефективної роботи здобувачів в системі KNU education online. Відсутність загальноуніверситетського переліку дисциплін з їх силабусами, доступного для здобувачі, обмежує можливості обрання дисциплін. Таким чином визначається неузгодженість за підкртеріями 4.1, 4.2, 4.4 експертна група вважає, що ОНП та освітня діяльність за цією програмою відповідають критерію 4 з недоліками, що не є суттєвими.

ФК 1 – ПРН9, ФК3 –ПРН12, ФК5 –ПРН2,ПРН3, ПРН12

Отже, заявлені ЗК і ФК повністю відповідають заявленим ПРН.

Аналогічно ОК10 та ОК14 теж мають відповідність компетентностей та ПРН, з врахуванням тих, що додано розробниками ОП. Зокрема ОК10: ПРН2 – ЗК4, ЗК7; ПРН8 – ФК1, ФК3, ПРН13 – ЗК7, ПРН15-ЗК7, ФК11, ПРН19 – ЗК8, ФК7, ФК15

Звертаємо увагу, що ПРН за формулюванням повністю відповідають Стандарту, а їх нумерація в кінці списку (ПРН 15-19) в описі ОП на 1 пункт відрізняється, оскільки в Стандарті ПРН15 зазначено як додатковий для освітньо-професійних програм і не був включений в опис ОНП; ПРН19 було додано проектною групою ОНП. Це могло залишитися поза увагою ЕГ, а уточнюючих питань не поступало, і могло послужити основою для зауважень, які є безпідставними.

На основі вищенаведених фактів та аргументів зазначаємо, що висновок ЕГ в обґрунтуванні критерію 4 про те, що *«викладачі допускають не відповідність стандарту в часті зв'язків між ПРН, ЗК і ФК» не відповідає дійсному стану документів за ОНП.*

2) На зауваження ЕГ про те, що *«однакові ОК10 і ОК14 в ОНП і ОПП мають різні ПРН»* і рекомендацію ЕГ *«уточнити, які саме ПРН досягають ОК10 і ОК14 в ОНП і ОПП»* зазначаємо, що згідно опису ОНП та РП даних дисциплін **вони формують на денній формі ОП ті ПРН, які зазначені в затверджених документах, і не потребують уточнення.** Багаторічний досвід викладання даних дисциплін на ОНП досвідченими викладачами, рівень задоволеності здобувачів та успішні кар'єрні траєкторії випускників підтверджують, що дані ПРН досягаються. При цьому **ЕГ неправомірно змішує різні, освітньо-наукову і освітньо-професійну програми.**

3) Не згодні із зауваженням ЕГ про *«відсутність оновлення ОНП в 2021 році за підсумками опитування стейкхолдерів і розгляду на засіданні кафедри».* ОНП постійно вдосконалюється з врахуванням діалогу із стейкхолдерами. В 2021 р. були реалізовані пропозиції з вдосконалення ОНП, які не потребували зміну опису ОП. Запити стейкхолдерів та рішення кафедри були реалізовані у формі змін в РП та методичне забезпечення, розширення практики кейс-стаді, в т.ч. *«живих кейсів»*, підготовки кейсів за матеріалами діагностики компаній-партнерів; ширше

залучення практиків до навчального процесу, було розширено коло представників бізнес-структур, які долучаються до навчального процесу, практики були запрошені і прийняли участь в захистах магістерських робіт в якості рецензентів в травні 2021р., збільшили кількість магістерських та курсових робіт, індивідуальних проектів, що виконуються на замовлення державних та бізнес-структур.

В звіті самооцінювання детально відображено перелік змін, які були внесені в РП ОК, реалізовані згідно рішення кафедри за участю стейкхолдерів (від квітня 2021р.), на що можливо при вивченні звіту самооцінки не в достатній мірі звернула увагу ЕГ. Зокрема, були в квітні-червні 2021р. були розроблені нові редакції РП за всіма ОК з врахуванням пропозицій стейкхолдерів та рішення кафедри. Розроблені РП були затверджені кафедрою в червні 2021р, та на рівні факультету в серпні 2021р.

Щодо зауваження в п.4.4. *"Діджиталізація міжнародної економіки", "Економічний інтеледженс", "Економічне обґрунтування міжнародних ринкових стратегій"*, але за результатами опитування і розгляду ОП на кафедрі не було внесено змін в ОНП в 2021 році і ОНП не оновлювалась за пропозиціями стейкхолдерів» слід зазначити, що був розроблений поетапний план заходів, частина з яких вже реалізована, а частина в роботі. Детальні пояснення в коментарях до критерію 1 та нижче.

Звертаємо увагу, що рішення зазначеного протоколу (№12 від 14.04.21) стосувалися освітніх програм «Міжнародна економіка» не тільки магістерського рівня, а й бакалаврського рівня. ЕГ необхідно було уточнити які пропозиції стосувалися ОНП. Пропозиція щодо курсу *"Діджиталізація міжнародної економіки"* стосувалася якраз ОП бакалаврського рівня, а в ОНП пропозиція врахувати тренд на діджиталізацію врахована через внесення змін в тематичний план дисциплін, що було зроблено в квітні-червні 2021р.. Пропозиція щодо економічного обґрунтування міжнародних ринкових стратегій знайшла втілення у суттєвому вдосконаленні рекомендацій до практично-розрахункової частини написання магістерських робіт, а надалі буде проведена робота щодо розробки такого нового курсу, підбору НПП, який зможе його забезпечити, та з відповідним внесенням в ОП, що відображено у перспективах ОНП (розділ 11 звіту самооцінювання). Щодо курсу *"Економічний інтеледженс"* аналогічно, крім того в поясненнях до критерію 1 детально викладена інформація яка підготовча робота

була проведена для можливості включення даного курсу в ОП.
Зауваження ЕГ що в РП ОК9 «останні власні наукові праці автора в переліку дисциплін датовані 2014 роком», «деякі робочі програми мають застарілі посилання на результати власних наукових публікацій авторів за тематикою дисципліни» відноситься до окремої дисципліни (ОК9) і є технічними недопрацюваннями викладача цієї ОК. В той час як викладач є автором понад 170 наукових та навчально-методичних публікацій, в т.ч. в 2021р. опубліковано 2 статті у *Web of Science* (див. табл.2 звіту самооцінки), які в процесі проведення занять викладач пропонує для опанування студентам в рамках вивчення курсу. Приклади по інших ОК не наведені, а ЕГ робить загальний висновок: «Науково-педагогічні працівники за ОНП «Міжнародна економіка» в 2021 році **провели оновлення робочих програм навчальних дисциплін за змістом на основі наукових досягнень і сучасних практик, включаючи власні наукові праці за тематикою дисциплін**».

4) Ми використовували платформу KNU education online, у 2020/2021 навчальному році. Наразі стосунки із розробником припинені, Університетом подано судовий позов проти цієї компанії. Тому наразі виконання рекомендацій ЕГ є абсолютно недоречним.

5) Університет не розробляв і не збирається розробляти якихось спеціальних загальноуніверситетських переліків вибіркового дисциплін – такі переліки формуються укладачами програм як додаткова, бонусна, пропозиція до програми, студент же може обирати і з цих переліків і з обов'язкових дисциплін інших програм – через персональні кабінети в системі автоматизації освітнього діловодства Triton. Робочі програми всіх навчальних дисциплін які викладаються у поточному році розміщено на сайтах факультетів/інститутів. Відтак Університет не бачить потреби у виконанні цієї рекомендації ЕГ – ми досягаємо тієї ж мети іншим шляхом.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання

КНУТШ дякує ЕГ за високу оцінку функціонування ОНП, проте не

здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність
Рівень відповідності Критерію 5. Рівень В

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

1) Експертна група відмічає, що в відомостях про самооцінювання в визначенні форм контрольних заходів оцінювання надається посилання на застарілий наказ 2017 року (<https://cutt.ly/eEXxxSU>), який не може бути взятий до уваги після затвердження стандарту освіти спеціальності 051 освітнього рівня “Магістр”, а також внесення змін до ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. Експертна група рекомендує оновити наказ, з урахуванням чинних вимог стандарту освіти спеціальності 051 освітнього рівня “Магістр” і ліцензійних умов провадження освітньої діяльності.

2) При анкетуванні здобувачів освіти не практикується збір інформації щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання навчальних досягнень, що унеможливує їх якісне покращення. Експертна група рекомендує включити до анкетування питання щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання навчальних досягнень.

3) Експертна група визначає, що в КНУТШ немає доступу до інституційного репозитарію, який, відповідно положення ЗВО, має бути відкритим електронним архівом, що накопичує, систематизує, зберігає та забезпечує довготривалий та надійний доступ через Інтернет до документів. Кваліфікаційні роботи магістрів в репозитарії не розміщуються. Доступ до наданих для прикладу кваліфікаційних робіт надано через окремий каталог (<https://cutt.ly/ЮНІqBz>). За результатами перевірки кваліфікаційних робіт в

погоджується з оцінкою В за критерієм 5.

На нашу думку, контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність відповідають оцінці А.

Коментарі та обґрунтування:

1) Теза про застарілість наказу університету (наказ №729-32 від 11.08.2017р. (<https://cutt.ly/eEXxxSU> є діючий, працює в системі документообігу) є щонайменше дивною. Стосовно форм контрольних заходів оцінювання, то цей Наказ регламентує форму РП (Додаток 5 <https://cutt.ly/APGHw0z>), в якій відображаються, зокрема, *«результати навчання та їх співвідношення із програмними результатами навчання; залежність підсумкової оцінки від рівня опанування запланованих результатів навчання; форми та засоби поточного і підсумкового контролю»* (п.3). В Інструкції із заповнення РП (Додаток 6 <https://cutt.ly/ePGRJ05> до Наказу) зазначено, що в РП дисциплін при заповненні позиції «7.1. Форми оцінювання студентів» слід зазначати перелік видів робіт та форм їх контролю. (п.3.5). Отже, за кожною дисципліною форми контрольних заходів оцінювання відображаються в РП відповідно до затвердженої ОП та навчального плану, які відповідають вимогам затвердженого Стандарту, і відображаються в РП відповідно до вимог даного Наказу і затвердженої форми РП. **Наказ діючий, відповідає та не суперечить затвердженому Стандарту освіти спеціальності 051 ОС «Магістр».** Наказом затверджена форма РП для всіх факультетів та всіх спеціальностей КНУТШ, яка відповідає сучасним вимогам та не залежить від затвердження стандартів за окремими спеціальностями.

Рекомендуємо ГЕР не звертати уваги на це зауваження ЕГ.

2) Зазначене ЕГ зауваження щодо питання критеріїв оцінювання в анкеті не повністю відповідає існуючій практиці. Так, у Звіті за дослідженням ОП «Міжнародна економіка» спеціальність «051 Економіка» (денна форма) Економічний факультет (рівень вищої освіти – магістр) (<https://cutt.ly/GPGVp4e>) серед питань за якими проводилося опитування студентів Навчальною лабораторією соціологічних та освітніх досліджень спільно з факультетом соціології КНУТШ є наступне питання: «1.8 Інформація щодо змісту дисциплін та критеріїв оцінювання присутня у робочих програмах кожної з

репозитарії університету не знайдено і їх немає у відкритому доступі. Експертна група рекомендує ввести в дію репозитарій, який має бути відкритим електронним архівом і розмістити кваліфікаційні роботи магістрів в репозитарії.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Форми, методи оцінювання студентів є прозорими і визначаються нормативними документами КНУТШ. Позитивною практикою є проведення оцінювання більш ніж одним оцінювачем, що підвищує об'єктивність оцінювання. Політику, стандарти та процедури дотриманні академічної доброчесності визначають нормативними документами КНУТШ. Для перевірки на плагіат КНУТШ має угоду на використання системи UniChek. За вимогами нормативних документів кваліфікаційні роботи проходять обов'язкову перевірку на плагіат, але в репозитарій для вільного доступу не завантажуються. На час перевірки репозитарій був недоступний. Кваліфікаційні роботи у вільному доступі відсутні. Таким чином визначається неузгодженість за під критерієм 5.4., тому експертна група вважає, що ОНП та освітня діяльність за цією програмою відповідають критерію 5 з недоліками, що не є суттєвими

навчальних дисциплін, та є у вільному доступі (наприклад, на сторінці сайту факультету (інституту))». За результатами опитування «Позитивна думка в цілому» складає 88,9%. Крім того, критерії оцінювання вказуються в РП, в екзаменаційних білетах, при проведенні МКР, в методичних рекомендаціях з написання курсових (р.4 <http://surl.li/annle>) та магістерських робіт (р.6 Методичних рекомендацій: <http://surl.li/amk1>). Критерії постійно оновлюються, уточнюються, вдосконалюються, в т.ч. на основі усного спілкування із здобувачами. І обговорюються при представленні студентам РП на початку семестру. Подібна система є базою постійного вдосконалення системи оцінювання, що здійснюється щорічно і забезпечує можливості для постійного вдосконалення за критеріями **чіткості і зрозумілості**.

3) Чинне законодавство України (як і стандарти освіти) не містить вимоги щодо зовнішнього доступу до незахищених текстів (якими є кваліфікаційні роботи, які часто містять конфіденційну комерційну інформацію з підприємств де студенти проходять переддипломну практику), тож вимоги ЕГ щодо вільного доступу до депозитарію нічим не обґрунтовані. До речі значна частина угод із підприємствами про практику студентів містить **прямую** вимогу щодо не оприлюднення наданої студентам інформації. **Просимо не зважати на це зауваження ЕГ як надмірне і таке яке не базується на нормах законодавства.**

Обґрунтування:

Інноваційною практикою за ОНП є наявність чіткої політики академічної доброчесності, що зокрема в 2021р. знайшло відображення у нових редакціях РП за всіма ОК, в оновлених методичних рекомендаціях до написання курсових та магістерських робіт, у високому рівні оригінальності магістерських робіт, високій публікаційній активності НПП та студентів у МНБД та фахових авторитетних виданнях. На наш погляд, якісними характеристиками ОНП є: системна робота в напрямку популяризації та дотримання академічної доброчесності; правила проведення контрольних заходів є чіткими, зрозумілими та доступними для усіх учасників освітнього процесу; форма атестації здобувачів відповідає вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності Критерію 6. Рівень В

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

1) При проведенні конкурсу на заміщення вакантних посад НПП не зазначаються вимоги до кандидатів відповідно конкретних ОК ОП або їх груп. ЕГ рекомендує проводити конкурс на заміщення посад НПП з урахування специфіки ОК ОП.

2) В опитуванні НПП відзначено фактори, що перешкоджають успішній реалізації ОП. ЕГ вважає необхідним звернути увагу ЗВО на результати даного опитування та вказані у ньому проблеми.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Рівень відповідності ОНП за підкритеріями 6.1-6.6 є цілком достатнім для забезпечення досягнення програмних цілей і результатів навчання. ЕГ відзначає значний рівень інтернаціоналізації наукової діяльності НПП, публікаційну активність відповідно до ОК за ОНП, системне залучення роботодавців до освітнього процесу, наявність програм професійного розвитку НПП та дієвої системи стимулювання викладацької майстерності. Формування вимог до кандидатів на посади відповідно ОК ОНП з метою конкурсного відбору та врахування результатів опитування НПП керівництвом факультету та ЗВО може бути *рекомендацією* ЕГ. Виходячи з викладеної інформації та підтверджених фактів, ОНП відповідає критерію 6 на рівні В.

6.6.

Водночас за результатами опитування викладачів

КНУТШ дякує ЕГ за високу оцінку функціонування ОНП, проте не погоджується з оцінкою В за критерієм 6.

На нашу думку, людські ресурси відповідають оцінці А.

Коментарі та обґрунтування:

Категорично не згодні із зауваженнями та зниженням оцінки. **Наведені зауваження є декларативними і безпідставними. Висновки ЕГ щодо відзначеної слабкої сторони є суперечливими.**

1) Зазначена ЕГ слабка сторона не відповідає дійсності, оскільки фактично при проведенні конкурсів на заміщення посад НПП враховується специфіка ОК ОП. Фактичний склад групи забезпечення ОНП і кафедри МЕМ, його кадрові характеристики, досвід викладання, відповідність ліцензійним умовам та ін. (табл. 2 звіту самооцінки), що було підтверджено в звіті ЕГ (п.6.1), засвідчують, що такі вимоги фактично застосовуються до НПП. Вимоги детально відображено в п.6.1 звіту самооцінки ОНП. Висновок щодо вказаної слабкої сторони є необґрунтованим і не може впливати лише з того, що за словами ЕГ «За вакансіями, оприлюдненими, на сайті відсутні вимоги для ОП щодо основних освітніх компонент для викладання», що є єдиним аргументом ЕГ. Виділення даної слабкої сторони ЕГ суперечить іншим висновкам ЕГ: «Процедури конкурсного добору НПП дозволяють забезпечити необхідний **рівень професіоналізму претендентів для успішної реалізації освітньої програми**». (в п.6.2 звіту ЕГ). Крім того, за результатами фокус-груп ЕГ відмічають: «За словами начальника відділу кадрів Іванченка О. при обговоренні кандидатур враховуються **додаткові вимоги щодо основних освітніх компонент**». В п.6.1. ЕГ зробила висновки: «достатній рівень відповідності академічної кваліфікації НПП освітнім компонентам, які вони викладають на ОНП»; «Публікації викладачів корелюють зі змістом навчальних дисциплін. Це дозволяє ЕГ **підтвердити їх відповідність професійній кваліфікації для забезпечення цілей та програмних результатів навчання за ОНП**». Серед сильних сторін за критерієм 6 ЕГ вказано «Існування **чітких процедур конкурсного відбору**».

В звіті ЕГ цілком вірно зазначено: «Особливістю системи забезпечення якості ЗВО є те, що гарант має право брати участь у підборі НПП для освітніх компонент», що дійсно забезпечує можливості підбору НПП з врахуванням специфіки ОК ОНП і

«Аналіз якості роботи кафедри» (<https://cutt.ly/tOC7p1h>) серед факторів, що у найбільшій мірі перешкоджають успішній реалізації ОП, НПП назвали такі: відсутність коштів для публікації навчальної літератури, недостатній рівень матеріально-технічної бази, необхідність роботи професорсько-викладацького складу кафедр у відбіркових комісіях, відсутність прозорості системи морального заохочення працівників. ЕГ вважає доцільним звернути на це увагу.

знову таки суперечить висновку ЕГ щодо слабкої сторони ОНП. В КНУТШ існує чітка відпрацьована система вимог до конкурсів. Вимоги передбачають представлення кандидатом на вакантну посаду, зокрема, назв підручників, методичних розробок, наукових статей, зазначається спеціальність та ін., які детально вивчаються і обговорюються на спеціалізованих кафедрах, на Вченій раді ф-ту. Крім цього, обов'язковим є читання лекції за певним ОК програми, на яку запрошуються гарант, завідувач кафедри, члени кафедри, представники НМК, обговорюється на засіданні кафедри і дається оцінка з точки зору змісту, методики, комунікаційних здібностей претендента і відповідності вимогам ОП. Дані табл.2 звіту самооцінки та їх висока оцінка ЕГ доводять, що вимоги до кандидатів щодо відповідності конкретним ОК ОНП фактично застосовуються. **Фактичний склад підтверджує що до претендентів пред'являються вимоги щодо спроможності забезпечувати ОК ОНП.** З огляду на вищевказані аргументи дане зауваження є некоректним і безпідставним.

2) ЕГ зробила висновок щодо опитування НПП за застарілими даними. **ЕГ не скористалася можливістю з'ясувати** актуальність даного опитування (<https://cutt.ly/tOC7p1h>) та чи має воно відношення до ОНП, яка акредитується. Тим більше, що на сторінці кафедри МЕМ, яка забезпечує 6 ОП бакалаврського та магістерського рівня та 2 ОП PhD представлена значна кількість презентацій з аналізом результатів опитувань, в т.ч. стейкхолдерів. Опитування НПП, на яке посилається ЕГ, було проведено в грудні 2019р., респондентами були представники групи забезпечення іншої ОП (ОНП «Маркетинг»). Факультет і кафедра працювали над вирішенням зазначених проблем, в т.ч. була суттєво покращена матеріально-технічна база, переоснащені аудиторії та створено нові сучасні обладнані лабораторії, переобладнана бібліотека; факультет отримав альтернативні джерела фінансування, які використовуються для видання навчальної літератури; вдосконалена система матеріального та морального заохочення працівників та її прозорість, що ЕГ підкреслила у звіті як сильні сторони. Також, за результатами даного опитування НПП відмітило серед факторів, що перешкоджають успішній реалізації ОП такий як необхідність роботи професорсько-викладацького складу кафедр у відбіркових комісіях, що було

	<p>вирішено на рівні ф-ту через оптимізацію роботи відбіркових комісій, запровадження графіку участі НПП на окремі етапи, а не на повний календарний період, і завдяки залученню НПП кафедри іноземних мов, методистів та допоміжного персоналу.</p> <p>Отже, вважаємо неправомірним посилення ЕГ на результати опитування проведеного в грудні 2019 р., яке не стосувалося даної ОП і частково стосувалося діагностики проблем факультетського рівня з метою пошуку резервів. На основі аналізу результатів опитування було розроблено і реалізовано плани та заходи в напрямку вирішення зазначених факторів.</p> <p>З огляду на те що не висунуто жодних суттєвих зауважень чи рекомендацій, а також відзначений і підтверджений високий рівень відповідності НПП та ефективності реалізації ОНП вважаємо, що підстав для зниження оцінки за Критерієм 6 до рівня В немає, що дозволяє нам пропонувати оцінити ОП за цим Критерієм на А</p>
<p>Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси <i>Рівень відповідності Критерію 7. Рівень А</i> <i>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.</i> Удосконалити процес поселення здобувачі у гуртожитки закладу. Багатьом здобувачам недостатньо місця для проживання. <i>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.</i> У ході роботи з критерієм 7, ЕГ дійшла висновку, що ОНП має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 7.1 - 7.6. До сильних сторін відноситься наявні фінансові, матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення ОНП достатньою мірою забезпечують потреби навчально-виховного процесу та науково-дослідної роботи, стимулюють їх розвиток; здобувачі ВО і викладачі мають безкоштовний доступ до</p>	<p>КНУТШ дякує ЕГ за високу оцінку функціонування ОНП та цілком погоджується з оцінкою А за критерієм 7.</p> <p>Коментарі: Запропоновані експертною групою рекомендації щодо подальшого розвитку ОНП будуть розглянуті при її подальшому вдосконаленні.</p> <p>Обґрунтування: Університет не є регіональним ЗВО – щонайменше половина здобувачів на кожній із програм не є жителями Києва та області. При щорічному зростанні контингенту студентів (що мабуть є найкращим доказом успішності програм Університету), природним є вичерпання можливостей поселення у раніше збудовані гуртожитки. На сьогодні КНУТШ вже вжито заходи в контексті вказаної рекомендації, що було зазначено керівництвом на зустрічі з ЕГ. Зокрема, закладено кошти в бюджеті КНУТШ на 2022 рік для будівництва нового гуртожитку, що дозволить покращити стан забезпечення здобувачів місцями проживання. Вважати це слабкою стороною програми і університету є абсурдним.</p>

<p>інфраструктури та інформаційних ресурсів; освітнє середовище, в якому навчаються здобувачі безпечно, відкрите, інформативне; ефективно працюють механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки, підтримки діяльності студентів з особливими потребами та ін....</p>	
<p>Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми <i>Рівень відповідності Критерію 8. Рівень В</i> <i>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.</i> ЕГ за результатами спілкування із випускниками, які взяли участь у відкритій зустрічі, відзначає їх бажання брати участь в удосконаленні ОП й тому рекомендує запровадити практику опитування випускників та розмістити відповідну анкету на сайті кафедри та у соцмережах. <i>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.</i> Оскільки до процесу періодичного перегляду ОНП та інших процедур забезпечення її якості дієво залучаються здобувачі, роботодавці та випускники, ЗВО реалізує ряд організаційних заходів з метою виявлення проблем та розвитку ОНП, реалізує заходи з просування культури якості на всеукраїнському рівні, функціонує п'ятирівнева система забезпечення якості вищої освіти, то, на думку експертної групи, освітня програма відповідає Критерію 8 на рівні В.</p>	<p>КНУТШ дякує ЕГ за високу оцінку функціонування ОНП, проте не погоджується з оцінкою В за критерієм 6. На нашу думку, внутрішнє забезпечення якості ОНП відповідають оцінці А.</p> <p>Коментарі та обґрунтування: Зазначена ЕГ рекомендація до критерію 8 щодо запровадження практики опитування випускників та розмістити відповідну анкету на сайті кафедри та у соцмережах, на нашу думку, є не коректною, тому що не враховує нинішню потужну роботу з випускниками, та не є достатньою підставою для зниження оцінки до рівня В. В звіті самооцінки за ОНП надано достатньо доказів потужної та системної роботи кафедри із випускниками, з якими постійно ведеться діалог, і які постійно долучаються до обговорення напрямків вдосконалення ОП, в т.ч. через участь в анкетуванні, круглих столах, форумах, конференціях, засіданнях кафедри, проведенні занять, участі в Днях кар'єри, у роботі Експертної ради роботодавців та випускників екон. ф-ту та ін. Багато випускників ОНП є членами кафедри, випускники ОП переходять в статус роботодавців, факти і докази системної співпраці з якими підтверджено в звіті ЕГ. Спілкування з випускниками щодо ОНП відбувається як усно, так і через представлення і вивчення їх відгуків про ОНП на сайті кафедри (http://surl.li/aoty), через роботу клубу випускників (Alumni Club) та ін. На сторінці кафедри у facebook оприлюднюються події та встановлюється зворотній зв'язок з випускниками ОП (http://surl.li/ajqow). Що детально було викладено в розділі 8 звіту самооцінки, і можливо пройшло повз увагу ЕГ. На факультеті та кафедрі існує система опитування всіх стейхолдерів ОНП – студентів, академічної спільноти, роботодавців, випускників. Наприклад в останньому опитуванні прийняли участь такі випускники як Кудрявець Є., Сорока</p>

	<p>М., Малова Т., Шароян Ф. Не має достатніх підстав робити висновки, які послужили ЕГ приводом знизити оцінку за критерієм 8. Кількість випускників ОНП чисельна (кафедра щорічно випускала 20-45 магістрів даної ОП), вони опитуються і їх пропозиції враховуються у вдосконаленні ОП. В обґрунтуванні критерію 8 ЕГ це зазначає: «Оскільки до процесу періодичного перегляду ОНП та інших процедур забезпечення її якості дієво залучаються здобувачі, роботодавці та випускники,...»</p> <p>Вищевказане доводить необґрунтованість зниження оцінки до рівня В в контексті зазначеної ЕГ рекомендації.</p>
<p>Критерій 9. Прозорість та публічність <i>Рівень відповідності Критерію 9. Рівень В</i> <i>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.</i> Функція перегляду інформації на сайті закладу на англійській мові не повністю функціонує, так як саме документи розміщені тільки на українській мові. (http://prntscr.com/26tww7c та http://prntscr.com/26twwt6)</p> <p><i>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.</i> У ході роботи з критерієм 9, ЕГ дійшла до висновку, що ОНП має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 9.1 - 9.3. та відповідає рівню В. До сильних сторін ОНП можна віднести наявність у відкритому доступі необхідної інформації щодо внутрішніх нормативних документів, ОНП “Міжнародна економіка” та її освітніх компонентів; на офіційному сайті наявна вкладка “скринька креативних ідей”. Не всю необхідну інформацію на сайті ЗВО можна переглянути російською та англійською мовами.</p>	<p>КНУТШ дякує ЕГ за високу оцінку функціонування ОНП, проте не погоджується з оцінкою В за критерієм 9. На нашу думку, прозорість та публічність відповідають оцінці А.</p> <p>Коментарі та обґрунтування: Категорично не згодні із заниженням оцінки за критерієм 9. На вказане ЕГ зауваження «Не всю необхідну інформацію на сайті ЗВО можна переглянути <i>російською та англійською мовами</i>» зазначаємо. Дивним, безглуздим, непатріотичним та навіть можливо провокаційним виглядає зауваження ЕГ щодо розміщення інформації на сайті російською мовою з огляду на агресію з боку РФ проти України та та бомбардування українських міст. Крім того, нормативними документами не регламентується вимога щодо обов’язковості представлення інформації російською мовою. Також, так як ОНП не є російськомовна, то це зауваження є безпідставним і не впливає на якість викладання на ОП, а відповідно категорично не може бути підставою для зниження оцінки. В КНУТШ та на факультеті є стратегічні плани підготовки повноцінної англійської версії сайту. Слід врахувати, що є об’єктивні складнощі в розміщенні документів на сайті англійською мовою, оскільки репутація КНУТШ вимагає залучення спеціалістів спроможних виконати цю висококваліфіковану і об’ємну роботу, рівень володіння англійською мовою яких має відповідати рівню носія мови. Оскільки, потенційними користувачами англійської версії документів можуть бути переважно носії мови. Якщо таких фахівців не має, які спроможні</p>

	зробити якісний бездоганний переклад, то це може знизити бренд КНУТШ. На даному етапі напрацьовується англomовна версія сайту КНУТШ фахівцями відповідної кваліфікації, після чого на наступному етапі буде проведена відповідна робота на сайті факультету.
<p>Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення</p> <p>1)РП загальноуніверситетських ОК знаходяться на окремих сайтах факультетів та інститутів, що ускладнює процес ознайомлення з ними для здобувачів на даній ОП.</p> <p>2)ЕГ вказує на відсутність в університеті положення про визнання результатів навчання, що отримані в неформальній та інформальній освіті.</p> <p>3)ЕГ визначає невідповідності в окремих ОК між ПРН і компетентностями, що їх забезпечують.</p> <p>4)ЕГ визначає відсутність оновлення ОПП в 2021 році за підсумками опитування стейкхолдерів</p> <p>5)ЕГ відмічає, що в відомостях про самооцінювання в визначенні форм контрольних заходів оцінювання надається посилання на застарілий наказ 2017 року (https://cutt.ly/eEXxxSU), який не може бути взятий до уваги після затвердження стандарту освіти.</p> <p>6)Попри те, що кваліфікаційні роботи в репозитарії розміщуються, вільний доступу до нього відсутній</p> <p>7)Неточності та розбіжності у документації ОП, навчальних планах тощо.</p> <p>8)Експертна група зазначає, що відповідно положення про порядок реалізації студентами права вільного вибору навчальних дисциплін (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poriadok%20vyboru%20dysyplin%20(03_12_2018).PDF) “студентові може бути відмовлено у реалізації його вибору і запропоновано</p>	<p>Із наведеним переліком слабких сторін та рекомендацій повністю погодитися не можемо.</p> <p>Конкретні заперечення чи пояснення Університету щодо слабких сторін ОП викладено:</p> <p>пункт 1 – у коментарях до критерію 2, 4, пункти 2 – у коментарях до критерію 3 пункт 3 - у коментарях до критерію 4 пункт 4 - у коментарях до критерію 1,4 пункти 5,6 - у коментарях до критерію 5 пункт 7 - у коментарях до критерію 2 пункт 8 - у коментарях до критерію 5 пункт 9 - у коментарях до критерію 6 пункт 10 - у коментарях до критерію 9</p> <p>Наведені зауваження є безпідставними та декларативними. Конкретні заперечення чи пояснення Університету щодо рекомендацій викладено в коментарях та обґрунтуванні.</p> <p>На жаль в звіті є вислови по відношенню до гаранта, які є некоректними і спотворюють його думку, зокрема, щодо неврахування запитів стейкхолдерів. Порухнені правила інтерв'ювання в фокус-групах, коли експерти не уточнили деякі відповіді, а дали їх вільне трактування. В деяких випадках було порушення процедур, зокрема ЕГ до участі у відкритій зустрічі не допускала викладачів кафедри МЕМ, хоча в Програмі візиту для даної зустрічі не було встановлено жодних обмежень. Задавались часто одні й ті ж питання, що забрало час, який міг бути використаний щоб в більшій мірі сконцентрувати увагу на висвітленні унікальності та інноваційності ОП, її кращих практик.</p>

здійснити новий вибір у випадку, якщо кількість студентів, які обрали одну дисципліну із переліку вільного вибору студента, є меншою ніж 25 осіб”, в той час як для блоку дисциплін, що пропонує кафедра - це 7 осіб за ОР “Магістр”. Враховуючи, що чисельність груп здобувачів є значно меншою ніж 25 осіб, такий підхід є заздалегідь орієнтованим на обрання студентами тільки блоків дисциплін, які пропонує кафедра.

9) При проведенні конкурсу на заміщення вакантних посад НПП не зазначаються вимоги до кандидатів відповідно ОК ОП.

10) Функція перегляду інформації на сайті закладу на англійській мові не повністю функціонує, так як саме документи розміщені тільки на українській мові.